

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

www.lachairoi.org

Nr. 187

De rechten van God

In het evangelie naar Marcus lezen we dat de Heer, nadat Hij Zijn laatste woorden tot Zijn discipelen had gesproken, werd 'opgenomen in de hemel en Zich gezet heeft aan de rechterhand Gods' (Marc. 16:19). Op grond van deze uitspraak denken de meeste lezers aan een rij afzonderlijke zetels op een groot plateau in de hemel, waarbij God op de middelste stoel zit en Jezus Christus op de stoel aan Zijn rechterkant. Dat is een heel banale voorstelling van God, maar zo wordt er algemeen over gedacht en die voorstelling lijkt te worden ondersteund door deze tekst en ongeveer dertig andere die ongeveer hetzelfde zeggen.

Het Nederlandse woord 'recht' heeft vele betekenissen. Een blik in een groot woordenboek zal dat duidelijk maken. 'Recht' is het tegenovergestelde van 'links,' het betekent ook het tegenovergestelde van 'verkeerd.' Het betekent ook 'niet krom,' 'rechtop,' 'vereist,' 'wettig,' enz. enz.

Deze veelheid aan betekenissen kan ook gevonden worden in het Griekse woord *DEXIOS*. Dit woord komt 73 maal voor in het Griekse Nieuwe Testament en als we ze alle nauwgezet bekijken, zullen we ontdekken dat er een belangrijke betekenis van het woord *DEXIOS* bestaat die de vertalers van het Nieuwe Testament niet hebben onderkend. Dat is wanneer het woord *DEXIOS* (recht) duidt op de fundamentele aanspraken die een mens of een ander wezen terecht kan hebben; dat wil zeggen, iets waarop iemand aanspraak op kan maken en die daar ook het recht toe heeft op basis van de principes van moraal, door toekenning, door de wetten van het land, of door overdracht.

Deze betekenis kunnen we duidelijk zien in de openingswoorden van de *Amerikaanse onafhankelijkheidsverklaring*: ‘we vinden deze waarheden vanzelfsprekend, dat alle mensen gelijk geschapen zijn, dat zij door hun Schepper begiftigd zijn met onvervreemdbare Rechten, waaronder Leven, Vrijheid en het zoeken van Geluk. Dat om deze rechten veilig te stellen, zijn onder mensen Overheden ingesteld, die hun macht ontleen aan de goedkeuring van hen die geregeerd worden, dat wanneer enige vorm van Overheid afbreuk doet aan deze doelen, het volk het Recht heeft om deze te veranderen of af te zetten en om een nieuwe overheid in te stellen...’

De drie maal dat het woord ‘recht’ voorkomt in dit fragment, tweemaal in het meervoud en eenmaal in het enkelvoud, laat heel duidelijk de ware betekenis van dit woord zien, een betekenis die, nadat hij wordt ingezien en toegepast in de vertaling van het Nieuwe Testament, enkele belangrijke en kostbare waarheden over de natuur en het wezen van onze Heer en Heiland, Christus Jezus aan het licht brengt.

Als we bijvoorbeeld Marcus 16:19 letterlijk en getrouw zouden vertalen, zou er staan: ‘de Heer dan, na met hen gesproken te hebben, werd opgenomen in de hemel en is geplaatst in de rechten van God.’ Als we dat doen, behandelen we een zelfstandig naamwoord (*DEXIŌN*) niet alsof het een bijvoeglijk naamwoord is, het meervoud wordt niet veranderd in een enkelvoud en wordt er geen woord (hand) aan de tekst toegevoegd. We zien nu dus, dat als de Here Jezus nu gezeten is in de rechten van God, dat is omdat Hij God is. Als Hij daarentegen geen God zou zijn, was Hij een veroveraar die de plaats heeft ingenomen die Hem niet toebehoort.

Er zijn mensen die beweren dat een dergelijke betekenis in geen enkele tekst van het Nieuwe Testament kan worden gevonden waar het woord *DEXIOS* voorkomt. Dat is correct, dat geef ik toe, voor zover het de Statenvertaling betreft, maar het gaat niet op als we het Grieks in overweging nemen.

In ten minste 40 van de 73 teksten waar *DEXIOS* wordt gevonden, is het zelfstandig naamwoord vertaald alsof het een bijvoeglijk naamwoord is; dat is een fout waarmee de verwarring begint. Vervolgens is het meervoud van dit woord vertaald als een enkelvoud; en dat doet de chaos verder toenemen. Bovendien wordt de veroorzaakte verwarring vergroot doordat de vertalers het toegevoegde woord ‘hand’ niet in cursieve drukletters hebben gezet, zoals gebruik is wanneer een woord is tussengevoegd.

Sommige commentatoren zijn zover gegaan dat ze beweren dat op deze plaatsen *CHEIR* (hand) in het woord *DEXIOS* is begrepen, een uitspraak

waarvoor geen enkele aanleiding bestaat. Al dit soort acties vormen tezamen een onaanvaardbare sluier waarmee één belangrijke betekenis van het woord *DEXIOS* geheel is bedekt. Hiermee wordt een heerlijke waarheid die God heeft geopenbaard, tenietgedaan.

Al dat gerommel met de tekst schijnt begonnen te zijn met de zogenoemde 'kerkvaders,' van wie de gedachten, om met Sir Robert Andersen te spreken, 'waren doortrokken van het bijgeloof van de heidense godsdienst, of de scherpzinnigheden van de heidense filosofie... Elk onderzoek zal aantonen dat we elke verdraaiing van de waarheid, die tegenwoordig de zogenoemde christelijke religie verminkt, aan hen moeten toeschrijven.'

Vanaf de zogenoemde 'kerkvaders' is er dus een stroom fouten ontstaan, die overeenkwam met hun opvatting over God en deze fouten zijn doorgedrongen tot in de huidige vertalingen die elk jaar het licht zien. De invloed van deze fouten is zo groot dat het er nu op lijkt dat niemand ze meer ter discussie wil stellen. Dat zullen we te berde brengen bij het overdenken van bepaalde teksten waarin het woord *DEXIOS* voorkomt.

In Mattheus 5:29 komen we dat voor het eerst tegen. Het woord staat hier in het enkelvoud en wordt samen met het woord *OPHTHALMUS* (oog) gebruikt en daarom moet er staan 'uw rechteroog' zoals ook het geval is in de meeste vertalingen.

Vervolgens komen we het tegen in Mattheüs 5:30, maar dan in een andere vorm (*DEXIA*) dat samen met het woord *CHEIR* (hand) is gebruikt. Deze twee woorden zijn vertaald met 'uw rechterhand' en dat is correct.

Dan vinden we het woord *DEXIAN* in Mattheüs 5:39, in het enkelvoud, in nauwe samenhang met het woord *SIAGONE* (wang). Hier moet staan, zoals het in de meeste vertalingen ook doet, 'uw rechterwang.'

De eerste drie maal dat *DEXIOS* voorkomt zijn dus goed vertaald. Zij doen recht aan het Grieks. Als we echter bij de vierde tekst komen (Mattheüs 6:3), ontdekken we iets anders. Hier is de vorm van het woord *DEXIA*, dat zowel enkel- als meervoud kan zijn, maar aangezien het wordt voorafgegaan door een enkelvoudig lidwoord (*HÉ*) weten we dat het enkelvoud is.

De woorden *HÉ DEXIA* (het rechts) en *HÉ ARISTEROS* (het links) staan los. Het is evenwel duidelijk dat een of andere vroege vertaler of commentator heeft gedacht dat er een woord voor de duidelijkheid aan toegevoegd moest worden en daarom heeft hij het woord 'hand' toegevoegd, hoewel er niets in de tekst of de context staat dat dit woord rechtvaardigt. De tekst zou moeten luiden: 'laat, als gij aalmoezen geeft,

uw links niet weten wat uw rechts doet.’ Dit is een Hebreeuws idioom voor iets wat in het verborgene gebeurt.

De tussenvoeging van het woord ‘hand,’ zoals hier tweemaal is gebeurd, maakt deze teksten feitelijk wat absurd, aangezien de hand geen verspreider, noch een ontvanger van kennis is. Mensen die beweren dat het woord ‘hand’ hier als vanzelfsprekend moet worden aangenomen, zouden er goed aan doen het voorbeeld te volgen van die oprechte kerel die altijd zijn linkerhand in zijn jaszak doet als hij iets in de collectezak stopt.

De lezer zal merken dat in geen enkele van de teksten die tot dusver zijn geciteerd enig bewijs is te vinden dat de betekenis van *DEXIOS* iets te maken heeft met wat in het eerste deel van de studie is geopperd. Dat komt omdat in alle het woord in het enkelvoud staat. De volgende vijf teksten vinden we *DEXIOS* evenwel in het meervoud (Matt. 20:21,23; 23:44; 25:33,34). Overal zijn ze ten onrechte vertaald als een enkelvoud en het woord ‘hand’ is er steeds aan toegevoegd, echter niet in cursieve letters. Het verzoek van deze vrouw en haar gebruik van de meervoudsvorm van dit woord, helpt ons niet veel verder bij het begrijpen van de betekenis hiervan in de Schrift.

Als we bij de volgende tekst komen (Matt. 26:24), waar staat: ‘gezeten aan de rechterhand der Macht,’ maar waar, omdat het in het meervoud staat en het woord voor ‘hand’ daar niet gevonden wordt, zou moeten staan: ‘zittende in de rechten van macht.’ Dat is een getrouwe weergave van het Grieks en van de waarheid, aangezien de Here Jezus heeft verklaard: ‘Mij is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde’ (Matt. 28:18). Macht heeft zijn rechten en Hem aan Wie macht is gegeven, heeft elk recht om de rechten te aanvaarden die bij een dergelijke macht horen.

In deze tekst kunnen we zien dat het woord *DEXIOS* de betekenis kan hebben van de fundamentele aanspraken die een persoon of een wezen terecht ergens op kan maken, zoals we aangevoerd hebben in het begin van deze studie. Als we dus bij Marcus 16:19 komen, waar het woord *DEXIOS* in het meervoud staat (*DEXIŌN*) en het woord ‘hand’ nergens in de tekst te bekennen is, wordt ons in dit vers verteld dat de Here Jezus werd opgenomen in de hemel ‘en gezeten is in de rechten van God.’

Het woord ‘gezeten,’ wat gewoonlijk betekent dat men op zijn hurken zit, of dat men een zittende positie heeft aangenomen, betekent ook het aannemen van een positie van autoriteit. Dat is wat de Heer heeft gedaan toen Hij opgevaren was en, zoals eerder gezegd, aangezien het zonneklaar is dat niemand het recht heeft op uit zichzelf de ‘rechten van

God' aan te nemen, tenzij Hij God is, is deze tekst een krachtige getuige voor de waarheid dat Jezus Christus God is.

In alle teksten waar *DEXIOS* voorkomt, is er niets wat dit tegenspreekt, hoewel sommige er vast van overtuigd zijn dat zij in Galaten 2:9 iets hebben gevonden waarmee het in twijfel kan worden getrokken. Daar staat: 'zij reikten de broederhand.'¹ Velen zien hier onze huidige gewoonte in om 'handen te schudden' en vinden dat hier het woord 'hand' moet worden toegevoegd. De vorm is hier *DEXIAS*, dat zowel enkelvoud als meervoud kan zijn, maar het is duidelijk enkelvoud, zodat er moet staan: 'zij gaven aan mij en Barnabas het recht van broederschap.' Paulus en Barnabas waren in een exclusieve groep gekomen en zij ontvingen alle privileges die daarbij horen.

Er staan ten minste 35 teksten in het Nieuwe Testament waar *DEXIOS* wordt gevonden, waar de vertalers het meervoud hebben genegeerd en het hebben vertaald als een enkelvoud. Daarbij hebben ze in deze teksten het woord 'hand' tussengevoegd, terwijl dat er niet staat. Daardoor zegt zo'n tekst iets anders dan wat God heeft bedoeld. Zo moet het niet zijn.

¹ *King James Version*: 'right hands of fellowship' (vert.).